

Katru gadu skolas audzēkņi savu radošo un prasmīgo skolotāju vadībā uzsāk kādu jaunu un aizraujošu projektu. Šobrīd skolotājas Guntas Spridzānes vadībā tiek meklēts latgaļu meitenes – Rūžeņas – tēls, kurš varētu kļūt atpazīstams citos novados un arī ārpus Latvijas robežām. Šis darbs ir gan radošs, gan arī prasa pamatīgu iedziļināšanos latgaļu tautas tērpu darināšanas tradīcijās, kā arī jāspēj modelēt modernās Rūžeņas tēlu, izgatavojot dažādastērpa detaļas un aksesuārus.

Skolotāja Gunta Spridzāne stāsta: „Lai izaustu, izšūtu un sašūtu tautastērpu ir nepieciešama milzu pacietība, prasmes un resursi, bet tautastērpu miniatūrā lellēm var darināt rokdarbnieces arī ar mazāku pieredzi.

Šādi var apgūt tērpa darināšanas pamatprasmes, izpētīt tautastērpa rakstus, krāsu salikumus, piegriezumu un darināšanas īpatnības. Tā arī mūsu skolā tapa šīs lelles, tērptas latgaliešu tautastērpos. Šis ir lielisks paņēmieni kā mācīt latviešu tautastērpa sastāvdaļas un to pagatavošanu. Gatavojot šīs lelles tika izpētīts, ka Latgales tautastērpu var iedalīt divos lielos variantos - Dienvidlatgales un Ziemeļlatgales variantā. Dienvidlatgales novada tērps ticis valkāts Daugavpils un Rēzeknes apriņķī, arī Ludzas apriņķī. Ziemeļlatgales tērps valkāts kādreizējā Abrenes apriņķa teritorijā. Mūsu lelles arī apģērbām šajos divos variantos.

Ziemeļlatgales tērpa brunči bija balti ar rakstainu apakšmalu, bet Dienvidlatgalē nēsāja svītrainus vai rūtainus. Goda tērpa greznākā sastāvdaļa bija izšūta villaine. Baltu vilnas audumu izšuva četrās krāsās – tumši zilā, zaļā, dzeltenā un sarkanā. Katra meita izšuva sev villaini ar tiem pieejamiem krāsu toņiem kādi tai sētā tika sakrāsoti ar augu krāsvielām un tāpēc katrai villaine bija izteikta individualitāte, vien saglabājot kopējās izšūšanas un rakstu tradīcijas. Villaini sedza tikai godos un ejot baznīcā, atnākot uz mājām to uzreiz ielika lādē. Apģērbu ļoti sargāja un taupīja.

Jaunavas pie goda tērpa valkāja vainagu izšūtu ar pērlītēm uz sarkana auduma. Godos valkāja adītas, garas baltas zeķes. Kājās āva pastalas. Ap vidu sēja ceļu galdiņos austas celaines.”

Leļļu tērpu darināšana ir tāds darbs, kur salīdzinoši ātri sasniezams skaists rezultāts, tādēļ

meitenes to dara ļoti labprāt. Darinot tautastērpus lellēm, skolēniem rodas lielāks priekšstats un saprašana par mūsu vecvecmāmiņu ikdienas un svētku tērpiem, par apģērbu sastāvdaļām, materiāliem un funkcionalitāti.